

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Chmelíka, Ph.D., a soudců Mgr. Pavla Hradeckého a JUDr. Martina Tomka ve věci

žalobce: **MAT 24 s.r.o.**, IČ 07748221
sídlem Smržov 115, 503 03 Smržov
zastoupený advokátem JUDr. Janem Malým
sídlem Sokolovská 5/49, 186 00 Praha

proti
žalované: [REDACTED], narozená dne [REDACTED]
bytem [REDACTED], [REDACTED]
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Němcem
sídlem Slezská 1297/3, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

o zaplacení 1 712 250 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 29. 4. 2025, č. j. 110 C 4/2024 - 248, ve znění opravného usnesení ze dne 9. června 2025, č. j. 110 C 4/2024 - 254,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v části výroku II, již bylo žalované uloženo zaplatit žalobci částku 40 000 Kč, **zrušuje** a v tomto rozsahu **se řízení zastavuje**.
- II. V části výroku II, již bylo žalované uloženo zaplatit žalobci částku ve výši 1 642 250 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 11,75 % p.a. z částky 1 842 250 Kč od 26. 5. 2022 do 2. 1. 2024, z částky 1 832 250 Kč od 3. 1. 2024 do 8. 2. 2024, z částky 1 822 250 Kč od 9. 2. 2024 do 29. 2. 2024, z částky 1 812 250 Kč

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

od 1. 3. 2024 do 2. 4. 2024, z částky 1 802 250 Kč od 3. 4. 2024 do 1. 5. 2024, z částky 1 792 250 Kč od 2. 5. 2024 do 5. 6. 2024, z částky 1 782 250 Kč od 6. 6. 2024 do 30. 6. 2024, z částky 1 772 250 Kč od 1. 7. 2024 do 11. 8. 2024, z částky 1 762 250 Kč od 12. 8. 2024 do 5. 9. 2024, z částky 1 752 250 Kč od 6. 9. 2024 do 9. 10. 2024, z částky 1 742 250 Kč od 10. 10. 2024 do 1. 12. 2024, z částky 1 732 250 Kč od 2. 12. 2024 do 11. 12. 2024, z částky 1 722 250 Kč od 12. 12. 2024 do 15. 1. 2025, z částky 1 712 250 Kč od 16. 1. 2025 do 23. 2. 2025, z částky 1 702 250 Kč od 24. 2. 2025 do 23. 3. 2025, z částky 1 692 250 Kč od 24. 3. 2025 do 13. 4. 2025, z částky 1 682 250 Kč od 14. 4. 2025 do 27. 5. 2025, z částky 1 672 250 Kč od 28. 5. 2025 do 22. 6. 2025, z částky 1 662 250 Kč od 23. 6. 2025 do 21. 7. 2025, z částky 1 652 250 Kč od 22. 7. 2025 do 25. 8. 2025, z částky 1 642 250 Kč od 26. 8. 2025 do zaplacení, dále smluvní úrok ve výši 0,25 % p.a. z částky 1 842 250 Kč od 27. 2. 2021 do 2. 1. 2024, z částky 1 832 250 Kč od 3. 1. 2022 do 8. 2. 2024, z částky 1 822 250 Kč od 9. 2. 2024 do 29. 2. 2024, z částky 1 812 250 Kč od 1. 3. 2024 do 2. 4. 2024, z částky 1 802 250 Kč od 3. 4. 2024 do 1. 5. 2024, z částky 1 792 250 Kč od 2. 5. 2024 do 5. 6. 2024, z částky 1 782 250 Kč od 6. 6. 2024 do 30. 6. 2024, z částky 1 772 250 Kč od 1. 7. 2024 do 11. 8. 2024, z částky 1 762 250 Kč od 12. 8. 2024 do 5. 9. 2024, z částky 1 752 250 Kč od 6. 9. 2024 do 9. 10. 2024, z částky 1 742 250 Kč od 10. 10. 2024 do 1. 12. 2024, z částky 1 732 250 Kč od 2. 12. 2024 do 11. 12. 2024, z částky 1 722 250 Kč od 12. 12. 2024 do 15. 1. 2025, z částky 1 712 250 Kč od 16. 1. 2025 do 23. 2. 2025, z částky 1 702 250 Kč od 24. 2. 2025 do 23. 3. 2025, z částky 1 692 250 Kč od 24. 3. 2025 do 13. 4. 2025, z částky 1 682 250 Kč od 14. 4. 2025 do 27. 5. 2025, z částky 1 672 250 Kč od 28. 5. 2025 do 22. 6. 2025, z částky 1 662 250 Kč od 23. 6. 2025 do 21. 7. 2025, z částky 1 652 250 Kč od 22. 7. 2025 do 25. 8. 2025, z částky 1 642 250 Kč od 26. 8. 2025 do zaplacení a smluvní pokutu ve výši 200 000 Kč, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, **se rozsudek okresního soudu potvrzuje.**

- III. V části výroku II, již bylo žalované uloženo zaplatit žalobci nad rámec přiznaného smluvního úroku dalších 0,25 % ročně, se rozsudek okresního soudu **mění** tak, že v tomto rozsahu **se žaloba zamítá.**
- IV. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobci náklady za řízení před okresním soudem 272 406 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce.
- V. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobci náklady odvolacího řízení 38 144 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora označeným rozsudkem (ve znění opravného usnesení) zastavil řízení co do částky 30 000 Kč (výrok I), žalované uložil povinnost zaplatit žalobci 1 682 250 Kč s příslušenstvím a smluvní pokutu 200 000 Kč, vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II) a nahradit žalobci náklady řízení 272 406,10 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce (výrok III).
2. V odůvodnění rozsudku okresní soud uvedl, že žalobce se domáhal po žalované zaplacení částky ve výši 1 842 250 Kč s příslušenstvím a smluvní pokuty ve výši 200 000 Kč s tvrzením, že dne 26. 2. 2021 uzavřel se žalovanou smlouvu o zápůjčce, jejímž předmětem bylo poskytnutí uvedené částky, kterou se žalovaná zavázala vrátit nejpozději do 25. 5. 2022. Půjčenou částku se žalovaná zavázala vrátit včetně sjednaného smluvního úroku. V návaznosti na smlouvu o zápůjčce byla

mezi žalobcem a žalovanou dne 12. 3. 2021 uzavřena zástavní smlouva, kterou bylo k nemovitým věcem žalované zřízeno zástavní právo. Zápůjčka byla žalované poskytnuta v situaci, kdy nejvyšší závazek žalované byl již zesplatněn a na den ■■■■■ 2021 byla nařízena exekuční dražba nemovitostí žalované. To v rámci exekučního řízení iniciovaného ■■■■■ ■■■■■ pojišťovnou. S ohledem na nedostatek času byla zvolena forma uspokojení všech věřitelů žalované prostřednictvím žalobcem poskytnuté zápůjčky jako jediné reálně v úvahu přicházející možnosti. Žalovaná od počátku opakovaně deklarovala, že poskytnuté peněžní prostředky vrátí z prodeje svých nemovitostí. To se však nestalo, přestože žalované byla poskytnuta další lhůta pro obstarání zájemce o koupi nemovitostí. Žalovaná žádného zájemce nezajistila, ačkoliv si byla od počátku vědoma, že poskytnuté finanční prostředky nemůže věřiteli vrátit jiným způsobem než prostřednictvím zpeněžení své nemovitosti. Evidentně tedy neměla nikdy zájem poskytnuté finanční prostředky vrátit. Takové jednání je nutno považovat za zjevné zneužití práva nepoživající právní ochrany. Následně účastníci prostřednictvím svých právních zástupců jednali o mimosoudním řešení věci. Žalobce navrhoval smírné vyřešení formou uzavření dohody o narovnání, a to v podobě notářského zápisu. Na tento návrh žalovaná nepřistoupila. Nabízela splátky dluhu po 10 000 Kč měsíčně.

3. Žalobce dále doplnil, že nebyl založen za účelem poskytování zápůjček nebo úvěrů a jejich poskytování nebylo účelem ani v následujících letech. Žalobce nenabízí takovéto zápůjčky či úvěry a ani se o jejich uzavření nijak neuchází. Jediným účelem uzavření smlouvy se žalovanou bylo zamezení prodeje nemovitostí v dražbě a zamezení nárůstu příslušenství a smluvní pokuty žalované.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila.
5. Namítala, že smlouvu o zápůjčce uzavírala v postavení spotřebitele. Proto je nutno na ni nahlížet optikou příslušných ustanovení zák. č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru. Zdůraznila, že žalobce není držitelem oprávnění k poskytování spotřebitelských úvěrů. V takovém případě nemůže nárokovat ani jakékoliv úroky či další případné nároky sjednané v souvislosti s poskytnutím úvěru. Žalovaná nadto uhradila již 50 000 Kč a každý měsíc splácí žalobci pravidelně 10 000 Kč. Popsala, z jakého důvodu byla smlouva uzavírána, kdy kromě jiného byla motivem i snaha o zamezení prodeje nemovitostí v dražbě a udržení si vlastnického práva. S uzavřením dohody o přímé vykonatelnosti ve formě notářského zápisu, což požadoval žalobce, žalovaná nesouhlasila, neboť tím by se její postavení významně zhoršilo. Žalovaná je přesvědčena, že žalobci od samého počátku šlo pouze o to, aby získal její nemovitost.
6. Dále žalovaná namítala, že úvěrová smlouva je absolutně neplatná pro přičení se dobrým mravům dle ust. § 580 o.z. a dále i pro neověření schopnosti žalované dluh splácet. Žalobci proto nelze přiznat právo na smluvní plnění z absolutně neplatné smlouvy o úvěru. Ani skutečnost, že žalobce se domáhá podstatně nižšího smluvního úroku i nižší smluvní pokuty, než je uvedeno ve smlouvě, nemůže neplatnost smlouvy o úvěru zhojit. Je zjevné, že žalobce před uzavřením smlouvy o úvěru nejednal s odbornou péčí, neboť mu muselo být zřejmé, že žalovaná nebude schopna za 13 měsíců uhradit částku dosahující téměř 2 mil. Kč. S odkazem na ust. § 87 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru je proto uzavřená smlouva neplatná. Žalovaná je přesvědčena, že žalobci nevznikl ani nárok na zákonný úrok z prodlení, který by za jiných okolností v případě bezdůvodného obohacení žalobci svědčil. V tomto směru je opět nutno vycházet z ust. § 87 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Nárok na zákonný úrok z prodlení pak vzniká dle ust. § 1970 o.z. věřiteli teprve v okamžiku prodlení dlužníka s vrácením zbývajících částí jistiny. Protože splatnost zbývajících částí jistiny ještě nenastala, nemohl vzniknout ani nárok žalobce na zákonný úrok z prodlení.

7. Pokud pak jde o ověřování úvěruschopnosti žalované, tak ze stanoviska ČNB i samotného ust. § 86 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru zcela jasně plyne, že pokud má být úvěr splacen výnosem z prodeje majetku, musí to být ve smlouvě výslovně sjednáno. Smlouva je tedy absolutně neplatná, žalobce má nárok pouze na vrácení bezdůvodného obohacení v podobě jistiny úvěru, jejíž splatnost však doposud nenastala.
8. Konečně žalovaná namítala, že žalobce zřejmě poskytuje spotřebitelské úvěry bez příslušného oprávnění opakovaně a za této situace je soud povinen automaticky a bez námítky spotřebitele přihlížet k ust. § 161 zákona o spotřebitelském úvěru. Žalovaná namítla aplikaci ust. § 161 zákona v rámci svého odporu ze dne 30. 5. 2026 a je přesvědčena, že tak učinila včas, neboť e-mailová korespondence s [REDAKCE]. [REDAKCE] pochází ještě z doby před uzavřením smlouvy a nikterak z ní nevyplývá, že by žalovaná s [REDAKCE]. [REDAKCE] konzultovala smluvní vztah se žalobcem.
9. Žalobce k tomu poznamenal, že sice uzavřel i jiné smlouvy s jinými osobami, přičemž od roku 2019 do současnosti, a to včetně žalované, se jednalo o celkem pět případů. To nesvědčí o tom, že by žalobce byl založen za účelem poskytování úvěrů. Trval na tom, že žalovaná neuplatnila své právo plynoucí z ust. § 161 zákona o spotřebitelském úvěru v promlčecí lhůtě. Právo žalované je tudíž promlčené.
10. Okresní soud v průběhu řízení k návrhu žalobce zastavil řízení co do částky 130 000 Kč, která byla žalovanou v mezidobí zaplacená.
11. Následně vzal žalobce žalobu zpět i co do částky 30 000 Kč, neboť i tato částka byla žalovanou po splátkách 10 000 Kč uhrazena.
12. Po seznámení se s obsahem listinných důkazů, které účastníci předložili k prokázání svých skutkových tvrzení, okresní soud věc posoudil dle příslušných ustanovení zák. č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů (občanský zákoník, dále jen o.z.), zejména ust. §§ 1968, 1970, 2395 a příslušných ustanovení zák. č. 257/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů (o spotřebitelském úvěru, dále jen z.s.ú.), zejména ust. § 2 odst. 1 a § 86, § 87, § 110, § 122 a § 161, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Okresní soud předně řízení zastavil co do zaplacení další částky 30 000 Kč, pro něž žalobce vzal žalobu zpět, a ohledně zbývajících částky dospěl k následujícím závěrům.
14. Z provedeného dokazování podle okresního soudu vyplynulo, že žalobce na základě smlouvy označené jako „smlouva o zápůjčce“ poskytl žalované částku 1 842 250 Kč. Uzavřením této smlouvy došlo k odvrácení hrozícího prodeje nemovitých věcí žalované v nařízené dražbě. Navíc tyto nemovitosti by s ohledem na znalecký posudek vypracovaný pro dražební jednání byly zjevně prodány za cenu nižší, než je cena tržní. Datum splatnosti poskytnuté částky byl ve smlouvě určen dnem 25. 5. 2022. Následně účastníci uzavřeli zástavní smlouvu k zajištění pohledávky žalobce. Podle okresního soudu je zjevné (byť žalobce tvrdil, že úvěruschopnost žalované zkoumal), že při uzavření smlouvy měl žalobce dostatečnou jistotu, že dlužná částka v případě dobrovolného neuhrazení žalovanou bude zaplacená z prodeje nemovitého majetku žalované, jehož výše dlužnou částku přesahovala. Žalovaná měla dostatečný časový prostor k tomu, aby si během 15 měsíců zajistila způsob úhrady dluhu, a to s vědomím, že její nemovité věci mohou být prodány. Okresní soud proto konstatoval, že jednání žalobce nemůže být v žádném případě vnímáno jako rozporné s dobrými mravy. Byl to právě žalobce, kdo zabránil prodeji nemovitých věcí žalované v dražbě, a i po datu splatnosti se snažil s žalovanou vzniklou situací řešit. Naopak žalovaná svůj dluh vůči žalobci začala splácet po částkách 10 000 Kč až po podání žaloby.

15. Okresní soud proto neshledal žádný důvod, který by měl činit uzavřenou smlouvu neplatnou, a to nejen z důvodu tvrzeného řádného nezkoumání úvěruschopnosti žalované, anebo pro rozpor s dobrými mravy.
16. K námitce žalované vycházející z ust. § 161 z.s.ú., tedy že žalobce poskytl úvěr žalované, aniž k tomu byl oprávněn, okresní soud uvedl, že se ztotožňuje s žalobcem vznesenou námitkou promlčení. Žalované již při uzavírání smlouvy o zápůjčce muselo být zřejmé, jaký předmět činnosti žalobce vykonává, což lze zjistit náhledem do veřejného rejstříku. Navíc celá záležitost ohledně zápůjčky byla konzultována s tehdejším zástupcem žalované, [REDAKCE]. Skutečnost, že se jednalo o neoprávněné poskytování spotřebitelského úvěru, musí spotřebitel sám namítnout, protože zákon nestanoví, že se k takové skutečnosti přihlíží i bez návrhu. Právo tuto námitku vznést se tudíž promlčí v běžné promlčecí lhůtě. Žalovaná se žalobcem uzavřela smlouvu o zápůjčce dne 26. 2. 2021. V tuto chvíli se dozvěděla o okolnostech rozhodných pro počátek běhu promlčecí lhůty. Aplikaci ust. § 161 z.s.ú. namítla poprvé v doplnění odporu, tedy dne 30. 5. 2024, zjevně po uplynutí promlčecí lhůty. Právo žalované na aplikaci ust. § 161 z.s.ú. tedy bylo promlčeno.
17. Okresní soud proto uzavřel, že nárok žalobce na zaplacení dlužné částky je zcela důvodný, a to nejen ohledně samotné jistiny, ale i sjednaného smluvního úroku a smluvní pokuty.
18. Ve věci úspěšnému žalobci pak okresní soud ve smyslu ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 146 odst. 2 věty druhé o.s.ř. přiznal právo na náhradu nákladů řízení.
19. Proti rozsudku, a to pouze do výroků II a III, podala včas odvolání žalovaná.
20. Okresnímu soudu vytýkala, že se řádně nevypořádal s tvrzením o absolutní neplatnosti úvěrové smlouvy z důvodu rozporu s dobrými mravy, neprovedl potřebná zjištění, zda žalobce ověřil úvěruschopnost spotřebitele a nesprávně dovodil, že námitka absence oprávnění poskytovatele k poskytování úvěru musí být uplatněna v promlčecí lhůtě. Okresní soud též ignoroval řadu důkazních návrhů a právních argumentů žalované, čímž své rozhodnutí zatížil vadou nepřezkoumatelnosti.
21. Žalovaná poukázala na skutečnost, že ve smlouvě byl sjednán úrok ve výši 1,35 % měsíčně, tedy 16,2 % ročně, přičemž u spotřebitelských úvěrů zajištěných zástavním právem k nemovitosti je úrokovou sazbu nutno porovnávat se sazbou úvěru na bydlení. Tato sazba se v době uzavření smlouvy pohybovala okolo 2,07 %, tudíž úroková sazba nárokováná žalobcem je cca 8x vyšší. Jde zjevně o nepřiměřenou výši úroku významně převyšující hranice obvyklé úrokové míry poskytované bankami. Současně byla ve smlouvě sjednána smluvní pokuta ve výši 73 % ročně. Nadto žalobce uzavřel se žalovanou zástavní smlouvu. Smluvní pokuta je podle žalované nepřiměřená, rozporná s ust. § 122 z.s.ú. Zjevně je tak smlouva neplatná pro přičení se dobrým mravům dle ust. § 580 o.z.
22. Okresní soud se s námitkami žalované nijak nevypořádal a své rozhodnutí tak zatížil vadou nepřezkoumatelnosti. Posuzoval pouze přiměřenost nároku požadovaných žalobcem, aniž by se zabýval tím, zda tyto nároky pochází z platné smlouvy. Skutečnost, že žalobce v žalobě sám moderoval své nároky, nemůže zhojit absolutní neplatnost smlouvy. Nelze proto přiznat žalobci právo na smluvní plnění z absolutně neplatné smlouvy o úvěru, neboť takové právo nikdy žalobce neměl a nemá.
23. Smlouva je podle přesvědčení žalované neplatná i z důvodu nedostatečného posouzení schopnosti žalované úvěr splácet. Povinnosti zjišťovat příjmy a výdaje není poskytovatel úvěru (viz ust. § 86 odst. 2 z.s.ú.) zproštěn ani v případě, kdy by mělo dojít ke splacení úvěru prodejem majetku. V tomto směru lze poukázat i na stanovisko České národní banky, která je dohledovým orgánem v oblasti spotřebitelských úvěrů. Z tohoto stanoviska mimo jiné plyne, že i v případě,

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

kdy jsou splněny podmínky pro zohlednění hodnoty majetku při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele podle z.s.ú., musí poskytovatel úvěru v souladu s ust. § 86 odst. 2 věty první z.s.ú. vždy porovnat příjmy a výdaje spotřebitele. Nadto je třeba upozornit na skutečnost, že předmětná smlouva uzavřená mezi účastníky žádným způsobem neuvádí, že by úvěr měl být primárně splacen prodejem majetku. Žalovaná je přesvědčena, že posouzení úvěruschopnosti spočívající pouze ve zjištění existence majetku žalované, z něhož se v případě nehrzení věřitel bude moci uspokojit, není ve smyslu ust. § 86 z.s.ú. dostačující. Tyto námitky žalované okresní soud v průběhu řízení ignoroval. Navíc je zjevné, že zápůjčka byla žalované poskytnuta v situaci, kdy nejvyšší závazek žalované byl již zesplatněn, a proti žalované byly vedeny exekuce. Finanční situace žalované tedy byla velice špatná. Již to svědčí o tom, že úvěruschopnost žalované nebyla řádně ověřena. Žalobce má tak nárok pouze na vrácení bezdůvodného obohacení v podobě jistiny úvěru, jejíž splatnost však v souladu s ust. § 87 odst. 1 z.s.ú. dosud nenastala.

24. Žalovaná nesouhlasí ani s argumentací okresního soudu, že neuplatnila své právo plynoucí z ust. § 161 z.s.ú. v promlčecí době. Žalovaná je přesvědčena, že se nejedná o právo, ale o následek porušení povinnosti poskytovatele spotřebitelského úvěru. Soud má k tomuto následku přihlížet z úřední povinnosti. Následek podle ust. § 161 z.s.ú. se nepromlčuje. Soudy by měly vždy posuzovat z úřední povinnosti, zda byla smlouva uzavřena s oprávněným poskytovatelem a pokud ne, aplikovat tento následek bez ohledu na námitku promlčení nebo na uplynutí jakékoliv lhůty. I pokud by odvolací soud snad dospěl k závěru, že se jedná o právo a nikoli následek porušení právní normy, je třeba vzít v úvahu smysl a účel právní normy. Ust. § 161 z.s.ú. má zjevně ochranný charakter ve prospěch spotřebitele. Smyslem je tedy bránit tomu, aby nelegální poskytovatelé úvěru profitovali na úkor spotřebitelů, kteří jsou často v nevýhodném postavení a nemají dostatečné znalosti k posouzení oprávnění poskytovatele. Pakliže by bylo akceptováno, že ochrana podle ust. § 161 z.s.ú. je podmíněna uplatněním námitky v tříleté promlčecí lhůtě, popřel by se preventivní a ochranný účel tohoto ustanovení.
25. Žalovaná navíc nesouhlasí se závěry okresního soudu, že záležitosti týkající se půjčky byly konzultovány žalovanou s jejím tehdejší zástupcem [REDACTED]. [REDACTED]. Žalovaná již ve svém podání z 23. 3. 2025 uváděla, že e-mailová komunikace s [REDACTED]. [REDACTED] pochází ještě z doby před uzavřením smlouvy a žádným způsobem z ní nevyplyvá, že by s [REDACTED]. [REDACTED] smlouvu konzultovala. V době této komunikace žalovaná ani nevěděla, že poskytovatelem úvěru bude právě žalobce. Logicky tedy nemohla konzultovat ani to, že žalobce nemá oprávnění poskytovat spotřebitelské úvěry. Žalovaná trvá na tom, že se tuto skutečnost dozvěděla až od svého současného právního zástupce. Protože k převzetí zastoupení došlo až dne 28. 11. 2023, mohla případně promlčecí lhůta běžet nejdříve od tohoto okamžiku.
26. Žalovaná proto navrhla, aby odvolací soud (v případě, že nebude rozsudek zrušen) rozsudek změnil, žalobu zamítl a žalované přiznal náklady řízení. Eventuálně, pakliže by nebyly shledány důvody pro zamítnutí žaloby, nechť je žalované uložena povinnost uhradit dlužnou částku v pravidelných měsíčních splátkách po 10 000 Kč a žádnému z účastníků by nemělo být přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.
27. Žalobce ve vyjádření k odvolání žalované uvedl, že žalovaná nepřichází s žádnou novou významnou argumentací. V zásadě opakuje námitky, které tvrdila již před okresním soudem a účelově reinterpretuje okolnosti uzavření smlouvy ve snaze vyhnout se důsledkům svého vlastního dlouhodobého prodlení. Žalovaná nadále pomíjí podstatu věci. Totiž, že jí byly reálně poskytnuty finanční prostředky, které byly použity na úhradu jejích existujících závazků a k odvrácení bezprostředně hrozící dražby jejích nemovitostí a že tyto prostředky žalovaná žalobci dosud nevrátila.

28. Argumentace žalované o neověření způsobilosti splácet úvěr a o nesprávnosti posouzení aplikace ust. § 161 z.s.ú. je účelová, abstrahuje od konkrétních okolností případu.
29. Je nutno zdůraznit, že smlouva o zápůjčce byla uzavřena za situace, kdy na den ■■■ 2021 byla nařízena exekuční dražba nemovitostí žalované. Současně měla žalovaná další zesplatněné závazky. Poskytnutím finančních prostředků ze strany žalobce došlo k úhradě těchto závazků a k odvrácení dražby. Žalovaná tedy nebyla osobou, které by byl bezúčelně nebo spekulativně vnucen nevýhodný úvěr. Poskytnutím finančních prostředků ze strany žalobce došlo k úhradě závazků žalované a ta získala časový prostor k vyřešení své majetkové situace mimo dražbu. Tedy způsobem, který pro ni byl zjevně výhodnější než nucený prodej nemovitostí za dražebních podmínek. Z poskytnutého plnění žalobcem měla tedy žalovaná zcela konkrétní a okamžitý majetkový prospěch. Ochrana spotřebitele nemůže sloužit jako nástroj k tomu, aby si žalovaná ponechala prospěch z poskytnutých finančních prostředků bez odpovídajícího vypořádání vůči žalobci. Nelze pominout, že po zahájení řízení žalovaná začala splácet dluh po 10 000 Kč měsíčně (byť po skončení řízení před okresním soudem opět platit přestala), z čehož je zjevné, že sama uznává splatný závazek vůči žalobci.
30. Podle žalobce to je právě žalovaná, kdo postupuje v rozporu s dobrými mravy, neboť nejprve využila finanční prostředky žalobce k odvrácení dražby a úhradě svých závazků, následně po dlouhou dobu nepřistoupila k reálnému vypořádání dluhu a nyní se prostřednictvím odvolání snaží přenést důsledky své nečinnosti a prodlení na žalobce. Odvolání žalované nesměruje k ochraně jejích legitimních práv, nýbrž k dalšímu oddálení splnění povinnosti, která jí poskytnutím plnění žalobce vznikla. Odvolání je proto účelovou procesní obrannou, která podle přesvědčení žalobce nemůže obstát.
31. Dále žalovaná argumentuje výší smluvního úroku či smluvní pokuty, avšak zcela pomíjí, že tyto povinnosti ve smluvně zakotvené výši nejsou předmětem řízení. Žalovaná svůj nárok omezila na zákonem limitovaný rozsah. Domáhá se tedy vrácení poskytnuté jistiny, zákonného úroku z prodlení, smluvního úroku pouze ve výši 0,5 % ročně a smluvní pokuty limitované částkou 200 000 Kč. Nárok je tudíž uplatněn zcela v mezích z.s.ú. Okresní soud proto správně uzavřel, že žalobce neuplatnil nárok v rozporu se zákonnými limity a nebylo namístě provádět jakoukoliv další moderaci. Žalovaná účelově pracuje s původními smluvními parametry, aby dovedla neplatnost celé smlouvy a tím se fakticky vyhnula povinnosti vrátit i poskytnutou jistinu. Rozpor s dobrými mravy nelze izolovaně dovozovat z výše původně sjednaného úroku a smluvní pokuty, aniž by byly zohledněny konkrétní okolnosti, za nichž byla smlouva uzavřena. Žalovaná tak postupuje rozporně s principem poctivosti, kdy využila finančních prostředků žalobce k úhradě svých dluhů a následně se snaží zpochybnit povinnost tyto prostředky vrátit.
32. Důvodnou není ani námitka, že žalobce neověřil úvěruschopnost žalované. Žalobce před uzavřením smlouvy znal závazky žalované, její exekuční situaci, znal účel poskytnutí finančních prostředků a ověřoval existenci a hodnotu nemovitého majetku žalované. Dále žalobce vycházel z informací o příjmech žalované včetně dávek souvisejících s péstounskou péčí. Dostatečně tak posoudil schopnost žalované dlužnou částku zaplatit. V dané věci navíc nešlo o běžný spotřebitelský úvěr určený ke splácení v pravidelné měsíční výši. Šlo o mimořádné financování poskytnuté v době bezprostředně hrozící dražby. V takové situaci bylo zcela legitimní zohlednit majetkové poměry žalované, hodnotu nemovitostí a reálnou možnost jejich zpeněžení mimo dražbu. Žalovaná si byla vědoma, že bez refinancování nebo zpeněžení majetku nebude schopna poskytnuté finanční prostředky vrátit. Proto bylo zřízeno zástavní právo k nemovitostem žalované. Právě nemovitý majetek byl tou rozhodující hodnotou, která umožňovala závěr, že žalovaná bude schopna poskytnuté prostředky vrátit. Prodej těchto nemovitých věcí ostatně žalovaná žalobci dlouhodobě prezentovala jako reálný způsob vyřešení svého závazku. Z celkové situace žalované a kontextu uzavírání smlouvy bylo zjevné, že zdrojem splacení má být

Shodu s prvopisem potvrzuje ■■■■■

refinancování nebo majetkové řešení (prodej nemovitých věcí), nikoliv běžné splácení úvěru z pravidelného příjmu.

33. Ze stanoviska České národní banky, na něž žalovaná odkazuje, podle žalobce naopak plyne, že není nutno, aby pro zohlednění výše majetku dlužníka muselo být ve smlouvě výslovně ujednáno, že úvěr bude splacen z výnosu z prodeje takového majetku. Stanovisko hovoří o tom, že takový údaj by „nejlépe“ měl být uveden ve smlouvě. Nejde tedy o obligatorní záležitost, jak se žalovaná ve svých podáních snaží konstruovat. Navíc ust. § 80 z.s.ú. nestanoví jednotný mechanický postup posouzení úvěruschopnosti. To musí odpovídat konkrétní povaze posuzovaného úvěru. Navíc právní následky případného porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost je nutno posuzovat dle právní úpravy účinné v době uzavření smlouvy. V dané věci tedy ke dni 26. 2. 2021. Nelze proto mechanicky vycházet z pozdějšího znění § 87 z.s.ú.
34. Žalobce nesouhlasí ani s odvolací výhradou žalované, že možnost dovolávat se následků plynoucích z ust. § 161 z.s.ú. není právem, nýbrž zákonným následkem, k němuž má soud přihlížet bez návrhu. Takový výklad podle žalobce neodpovídá systematice zákona ani povaze vlastní námitky. Ust. § 161 z.s.ú. nestanoví neplatnost smlouvy, pouze jako zvláštní následek stanoví to, že úvěr není úročen a k jiným ujednáním o platbách se nepřihlíží. Jestliže spotřebitel tento následek v řízení uplatňuje jako obranu proti nároku věřitele, musí tak učinit včas. Argumentace žalované by vedla k neodůvodněnému závěru, že spotřebitel může bez jakéhokoli časového omezení tyto následky namítat i mnoho let po uzavření smlouvy, přestože již od počátku zná identitu smluvní strany a může si ověřit její oprávnění. Takový závěr by byl v rozporu s principem právní jistoty. Obdobně se ostatně vyjadřuje i komentářová literatura k zákonu o spotřebitelském úvěru. I v tomto směru je proto na rozhodnutí okresního soudu věcně správné.
35. Konečně nedůvodnou je i námitka žalované o nepřezkoumatelnosti rozsudku okresního soudu, který naopak obsahuje všechny náležitosti vyžadované zákonem a skutečnost, že soud nepřevzal argumentaci žalované, neznamená, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné.
36. Návrh žalované hradit dluh po splátkách 10 000 Kč měsíčně je pro žalobce nepřijatelný. Splácení samotné jistiny by v takovém případě trvalo přibližně 14 let, a to bez zohlednění příslušenství a nákladů řízení. Žalobce s povolením splátek v takové podobě nesouhlasí.
37. S ohledem na skutečnost, že žalovaná v mezidobí uhradila dalších 40 000 Kč, žalobce vzal v tomto rozsahu žalobu zpět. Navrhl, aby v této části byl rozsudek okresního soudu zrušen a řízení zastaveno. Ve zbývajícím rozsahu nechť je rozsudek potvrzen a žalobci přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.
38. Krajský soud přezkoumal v mezích podaného odvolání rozsudek okresního soudu i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, 212a o.s.ř.), a to ze všech v úvahu přicházejících odvolacích důvodů, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
39. Okresní soud, jak plyne z odůvodnění jeho rozhodnutí, se posuzovanou věcí podrobně zabýval. Svá skutková zjištění činil především z listinných důkazů, které účastníci předložili či označili k prokázání svých tvrzení a na základě provedeného dokazování učinil srozumitelný, logický a výstižný závěr o skutkovém stavu, který i správně právně posoudil. Z odůvodnění rozsudku je zřejmé, že okresní soud provedené důkazy hodnotil jednotlivě, ale i v jejich vzájemné souvislosti (§ 132 o.s.ř.), a přesvědčivě popsal své úvahy, na základě nichž dospěl k závěru, že je namíste žalobě vyhovět. Okresní soud se současně vypořádal se všemi stěžejními námitkami žalované vznášenými v průběhu řízení a vyložil, proč je v poměrech posuzované věci neshledal relevantními. Rozhodnutí okresního soudu splňuje veškeré náležitosti vyžadované zákonem (§ 157 odst. 2 o.s.ř.), je logické, ve svých závěrech výstižné, a tedy i přezkoumatelné.

40. Odvolací soud námitky žalované ohledně tvrzené nepřezkoumatelnosti rozsudku okresního soudu nesdílí, neboť z ustálené soudní praxe plyne, že nepřezkoumatelné rozhodnutí pro nedostatek důvodů je založeno na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody a za takové lze považovat případy, kdy soud své rozhodovací závěry opírá o skutečnosti v řízení buď nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly ke konkrétní sporné skutkové okolnosti provedeny. Tak tomu ovšem v souzené věci není a skutečnost, že okresní soud ve svém rozhodnutí detailně nehodnotil každou jednotlivou dílčí námitku žalované, nelze okresnímu soudu vytýkat způsobem, který by měl za následek zrušení rozsudku pro nepřezkoumatelnost. Nad to je třeba si uvědomit, že soud na určitou námitku vznesenou účastníkem řízení v průběhu trvání sporu může a obvykle reaguje tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce či žalovaného odlišný názor, který také srozumitelně, logicky a přesvědčivě zdůvodní, čímž se s námitkami účastníka řízení vždy – minimálně implicitně – vypořádá. Nelze tedy bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na to či ono tvrzení, případně argument procesní strany, v odůvodnění napadeného usnesení, způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.
41. V tomto směru se lze ostatně ztotožnit s vyjádřením žalobce, že rozsudek obsahuje veškeré náležitosti vyžadované zákonem a skutečnost, že soud nepřevzal argumentaci žalované, neznamená, že rozhodnutí by mělo být považováno za nepřezkoumatelné.
42. Odvolací soud skutkové i právní závěry soudu prvního stupně sdílí, považuje je za správné a přiléhavé, odpovídající zjištěným skutkovým okolnostem dané věci a veden zásadou stručnosti proto v podrobnostech odkazuje na přiléhavé odůvodnění rozsudku okresního soudu.
43. Pouze s ohledem na charakter odvolacích výhrad žalované, byť ve své podstatě jde o opakování argumentace z řízení před okresním soudem, s níž se soud prvního stupně dostatečně vypořádal, považuje krajský soud za vhodné dodat k věci následující.
44. V posuzované věci nebylo sporným, že žalobce poskytl žalované finanční prostředky v době, kdy se žalovaná nacházela v obtížné finanční a sociální situaci, za mimořádných okolností, neboť na den ■■■■ 2021 byla nařízena dražba nemovitých věcí žalované. Závazky žalované vůči dosavadním věřitelům byly zesplatněny a zvyšovaly se o příslušenství a smluvní sankce. Žalovaná byla neúspěšná ve snaze své závazky přeúvěrovat a finance poskytnuté žalobcem umožnily dluhy bezprostředně uhradit a nařízenou dražbu odvrátit. S ohledem na skutečnost, že peněžní prostředky byly poskytnuty žalované jako spotřebitelce, jednalo se o spotřebitelský úvěr zajištěný zástavním právem k nemovitým věcem žalované.
45. Žalovaná předně namítala, že žalobce dostatečně, resp. vůbec nezkoumal její schopnost dlužnou částku zaplatit (§ 86 odst. 1 z.s.ú.), kdy úvěr mohl poskytnout pouze tehdy, pakliže z výsledků posouzení nevyplývaly pochybnosti o schopnosti žalované jako spotřebitelky dluh zaplatit.
46. K této výhradě lze předně poznamenat, že způsob a rozsah posouzení schopnosti spotřebitele poskytnutý úvěr zaplatit jsou individuální a musí odpovídat konstrukci konkrétního úvěru. Nejvyšší soud opakovaně rozlišil proces opatřování a ověřování informací od materiální otázky, zda tu skutečně byly důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele úvěr splnit. Samotné dílčí pochybení v procesu posouzení nevede automaticky k neplatnosti úvěru. Musí být postaveno najisto, že spotřebitel nebyl schopen úvěr splácet a že mu tedy v takovéto situaci úvěr neměl být poskytnut. Tento výklad obstál i v ústavně právním přezkumu, kdy Ústavní soud v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 3510/24, vyložil, že z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci C-755/22, neplyne, že každé procesní pochybení musí podle českého práva automaticky vyvolat neplatnost smlouvy. Žalovaná poukazovala na rozhodnutí NS ČR sp. zn. 33 Cdo 1017/24

a 33 Cdo 656/2024, které se však týkají dlouhodobých úvěrů splácených pravidelnými měsíčními splátkami z běžných příjmů. V posuzované věci však byla situace odlišná. Jistina ani úrok neměly být průběžně umořovány, nýbrž zaplacený jednorázově do 15 měsíců. Navíc, což je další specifikum a mimořádnou skutkovou okolností posuzované věci, žalovaná v době poskytnutí finančních prostředků byla v naprosto ekonomicky i finančně bezvýhodné situaci. Běžné příjmy žalované nepostačovaly na úhradu jejích dřívějších závazků a rozhodně ani na úhradu úvěru poskytnutého žalobcem. Žalobce znal finanční a majetkové poměry žalované. Znal výši hlavních zesplatněných závazků žalované a z poskytnutých prostředků je přímo uhradil. Znal probíhající exekuce i termín dražby a zástavní smlouva a údaje z katastru osvědčovaly dostatečně rozsah nemovitého majetku žalované. Finanční a majetková situace žalované byla v rozhodných rysech objektivně doložena práve listinami jejích věřitelů, exekučními podklady a údaji o nemovitostech. Bylo zjevné, že žalovaná je v takové situaci, kdy (nebýt jejího vlastnictví nemovitých věcí) by jí úvěr v takovéto výši poskytnut být nemohl.

47. Z odůvodnění rozsudku okresního soudu i obsahu spisu je zjevné, že poskytnuté finanční prostředky měly být uhrazeny buď formou přeúčtování (překlenovací či konsolidační úvěr), nikoliv formou splátek hrazených z běžného příjmu žalované, event. zdrojem pro úhradu pohledávky žalobce bude prodej nemovitého majetku žalované. Sama žalovaná ostatně tvrdí, že úvěr chtěla následně refinancovat, když popírá, že zdrojem financí pro úhradu úvěru měl být prodej nemovitých věcí. Nicméně smluvně sjednaná jednorázová splatnost, přímé splacení exekučně vymáhaných dluhů, na úvěrovou smlouvu navazující zástavní smlouva i smlouva o zajištění poradenství, financování a prodeje nemovitostí tvoří vzájemně provázaný celek, z něhož lze usoudit na pravdivost skutkové verze žalobce.
48. Současně z listin založených ve spise (znalecký posudek) plyne, že nemovité věci žalované svojí hodnotou významně převyšovaly částku úvěru, který navíc očistil nemovitosti od probíhající exekuce a umožňoval žalované ve sjednané lhůtě 15 měsíců situaci řešit buď formou nového úvěru, případně formou prodeje, ovšem na trhu a za cenu obvyklou. Nikoliv prodejem v bezprostředně hrozící exekuční dražbě.
49. Za této situace se nepochybně lze ztotožnit se závěrem okresního soudu, že podmínky neplatnosti smlouvy o úvěru dle ust. § 87 odst. 1 z.s.ú. nebyly v dané věci naplněny.
50. K tomu lze pro úplnost poznamenat, že žalovaná sice namítá, že částka 152 250 Kč jí nebyla poskytnuta, avšak z provedeného dokazování (smlouvy o úvěru a výpisu z účtu žalované) je zjevné, že uvedená částka na účet žalované poukázána byla. To, zda tuto částku žalovaná použila na úhradu zprostředkovateli úvěru – firmě SOS EXEKUCE A HYPOTÉKY, s.r.o, není pro posouzení platnosti úvěrové smlouvy významné. Tato okolnost nic nemění na tom, že žalobce uvedenou částku poukázal do dispoziční sféry žalované a případná povinnost třetí osoby tuto odměnu vrátit, je obsahem samostatného právního vztahu mezi žalovanou a touto osobou.
51. Okresní soud dále uzavřel, že smlouva není neplatná pro rozpor s dobrými mravy, a i s tímto závěrem odvolací soud souhlasí. Je nepochybné, že žalovaná se v době uzavření smlouvy nacházela v obtížné finanční a sociální situaci. V řízení však nebyl prokázán hrubý nepoměr mezi vzájemnými plněními, slabost žalované jako druhé smluvní strany, resp. vědomé zneužití situace žalobcem. Je pravdou, že za poskytnutí částky 1 842 250 Kč na 15 měsíců byla sjednána úplata 1,35 % měsíčně, tedy 20,25 % jistiny za celou sjednanou dobu. Nelze však pominout, že se jednalo o krátkodobé a mimořádně rizikové financování osoby s více zesplatněnými dluhy, probíhajícími exekucemi a dražbou nařízenou za několik dnů, která byla s požadavkem na řešení věci běžným bankovním sektorem odmítnuta. Žalobce poskytnutím naprosté většiny peněz věřitelům žalované zastavil nárůst dosavadních sankcí a zachoval možnost žalované disponovat

nemovitostmi mimo exekuční dražbu. V takovémto případě nelze jistě hovořit o hrubém nepochopu vzájemných plnění.

52. Odvolací výhrada, v níž žalovaná srovnává úrok 16,2 % ročně ($1,35 \% \times 12$) s průměrnou sazbou standardních hypotečních úvěrů 2,07 % ročně, není podle krajského soudu přiléhavá. Žalovaná srovnává produkty s podstatně odlišným účelem, rizikem, dobou trvání i okruhem klientů. Pro závěr o nemravnosti není rozhodná průměrná sazba produktů dostupných úvěruschopnému bankovnímu klientovi, nýbrž zejména horní hranice sazeb u skutečně srovnatelného financování a všechny okolnosti konkrétní transakce. Nejvyšší soud ostatně v rozsudku sp. zn. 33 ICdo 89/2020 nepovažoval za postačující závěr o nemravnosti ani samotný nepoměr mezi průměrnou sazbou a úrokem 25 % ročně, nedosahoval-li sjednaný úrok ani dvojnásobku nejvyšší zjištěné bankovní sazby. V posuzované věci žalovaná sazby skutečně srovnatelných krizových překlenovacích úvěrů nikterak neprokázala, resp. ani je netvrdila.
53. Žádné okolnosti posuzované věci pak nesvědčí o záměru žalobce získat nemovitosti žalované za zlomek jejich hodnoty. Vlastnické právo, jak odvolací soud výše uvádí, na žalobce převedeno nebylo, sjednáno bylo toliko standardní zástavní právo. Žalovaná zůstala nadále vlastnící nemovitostí a získala čas k jejich řádnému prodeji nebo k refinancování svých závazků. Žalobcem jí ostatně byla poskytnuta další lhůta po splatnosti a účastníci opakovaně jednali o mimosoudním řešení věci. Nabídka odkupu nemovitostí byla učiněna až po dlouhodobém prodlení žalované s úhradou dlužné částky. Uvedené skutečnosti nenasvědčují tomu, že by žalobce tento úmysl měl již v okamžiku uzavírání smlouvy.
54. Okresní soud při posouzení věci primárně vycházel z ust. § 110 odst. 1 z.s.ú., kdy za zápůjční úrokovou sazbu je nutno považovat reposazbu ČNB platnou v den uzavření smlouvy. Aplikace ust. § 110 odst. 1 z.s.ú. současně nevylučuje přiznání smluvní pokuty. Právo na její úhradu žalobci plyne z ust. § 122 z.s.ú. Výraz „jiné platby na spotřebitelský úvěr“ v ust. § 110 z.s.ú. míří v souvislosti s případnými vadami údajů o úrokové sazbě, RPSN a celkové částce, zejména na další složky ceny a nákladů úvěru. Smluvní pokuta naproti tomu není cenou úvěru ani platbou, kterou má spotřebitel hradit při řádném plnění. Jde o následek pozdějšího porušení smluvní povinnosti. Platby spojené s prodlením zákon upravuje samostatně a úplně v ust. § 122 z.s.ú., které jako zvláštní ustanovení výslovně připouští sjednání smluvní pokuty a současně omezuje uplatnitelnou denní sazbu i její celkový souhrn. Ačkoliv sjednaná smluvní pokuta 0,2 % denně přesahuje hranici plynoucí z ust. § 122 odst. 2 z.s.ú., nelze přehlédnout, že zákon výslovně omezuje nikoliv sjednanou, nýbrž „uplatněnou“ smluvní pokutu. Ze smluvně sjednané pokuty tak bylo možno uplatnit toliko nárok odpovídající 0,1 % denně a současně bylo nutno respektovat absolutní strop 200 000 Kč dle ust. § 122 odst. 3 z.s.ú. Nejde o soudní moderaci ani o nahrazení smluvního ujednání novým obsahem, nýbrž o přímé použití kogentního zákonného omezení rozsahu vzniklého nároku.
55. Odvolací soud na předmětné ujednání nahlédl i optikou ust. § 1813 a 1815 o.z. Lze poznamenat, že smluvní pokuta byla v textu smlouvy srozumitelně vázána na prodlení se základní povinností vrátit vysokou jednorázově splatnou jistinu a plnila utvrzovací a sankční funkci. S ohledem na kogentní meze plynoucí z ust. § 122 z.s.ú. nemohla založit vymahatelný nárok překračující 0,1 % denně ani 200 000 Kč ve své absolutní výši. Stejně tak nebylo v průběhu řízení prokázáno a ostatně ani tvrzeno, že by žalobce již při uzavření smlouvy počítal s prodlením žalované a pokutu koncipoval jako skrytou cenu úvěru. Tomu odporuje nejen sjednaná patnáctiměsíční doba splatnosti, ale i následné poskytování dalších lhůt k jednání o mimosoudním řešení věci. Ujednání o smluvní pokutě proto v poměrech posuzované věci nezakládá v rozporu s požadavkem přiměřenosti významnou nerovnováhu v neprospěch žalované. Žalobce část smluvní pokuty přesahující zákonné meze neuplatnil.

56. Ohledně okresním soudem přiznaných úroků lze poznamenat, že žalovaná byla povinna jistinu vrátit dne 25. 5. 2022, od následujícího dne je v prodlení. Zákonný úrok z prodlení činí podle ust. § 1970 o.z. a nařízení vlády č. 351/2013 Sb., 11,75 % ročně, neboť reposazba pro první den prvního pololetí roku 2022 činila 3,75 % a zvyšuje se o osm procentních bodů.
57. Smluvní úrok 0,25 % ročně (nikoliv okresním soudem přiznaný úrok 0,5 % ročně, viz § 110 odst. 1 z.s.ú a repo sazba ČNB ke dni uzavření smlouvy, tj. 26. 2. 2021) je v souladu s ust. § 122 odst. 4 z.s.ú.
58. Konečně za opodstatněnou odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně neshledal ani námitku žalované, že své právo namítat poskytnutí úvěru osobou bez příslušného oprávnění uplatnila včas. Okresní soud správně posoudil toto právo žalované jako promlčitelné. Formulace „platí, že“ určuje obsah zákonného následku, avšak nezakládá jeho časovou neomezenost. Ust. § 161 neprohláší smlouvu za absolutně neplatnou, nespojuje nedostatek oprávnění s narušením veřejného pořádku a – na rozdíl od ust. § 87 odst. 1 z.s.ú., ve znění účinném od 29. 5. 2022 – výslovně neukládá soudu přihlédnout k následku bez návrhu. Oprávnění spotřebitele změnit tímto způsobem rozsah své peněžité povinnosti má přímý majetkový obsah, a proto podle ust. § 611 o.z. podléhá promlčení. Obecná promlčecí lhůta činí dle ust. § 629 odst. 1 o.z. tři roky a dle § 619 odst. 1 a 2 o.z. počíná běžet, jakmile mohlo být právo uplatněno poprvé. Žalovaná znala při podpisu smlouvy totožnost žalobce, postavení smluvních stran, obsah transakce i skutečnost, že žalobce je obchodní společností. Z listin založených ve spise plyne, že si zamýšlené financování nechala právně posoudit. Potřebné oprávnění žalobce bylo ověřitelné ve veřejném seznamu regulovaných subjektů finančního trhu. Pro počátek promlčení není rozhodná znalost správného právního hodnocení ani znalost konkrétního ustanovení zákona, nýbrž znalost skutkových okolností, z nichž lze právo dovodit. Žalovaná proto mohla právo plynoucí z ust. § 161 z.s.ú. uplatnit již při uzavření úvěrové smlouvy (smlouvy o zápůjčce), tedy dne 26. 2. 2021. Třiletá lhůta tak uplynula dne 26. 2. 2024, a protože žalovaná se na následky plynoucí z uvedeného ustanovení dovolávala teprve v doplnění odporu ze dne 30. 5. 2024, lze bez pochybností uzavřít, že její právo dovolávat se aplikace ust. § 161 z.s.ú. je promlčeno. Žalobce námitku promlčení řádně vznesl a k promlčenému právu žalované tudíž nelze přihlédnout.
59. Z důvodů výše rozvedených proto odvolací soud tak, jak již ostatně shora uvádí, sdílí skutkové i právní závěry okresního soudu.
60. S ohledem na skutečnost, že žalobce současně s vyjádřením ze dne 21. 7. 2026 vzal žalobu zpět co do částky 40 000 Kč, přičemž s tímto zpětvzetím žalovaná při odvolacím jednání dne 16. 9. 2026 vyjádřila souhlas, krajský soud předně rozsudek okresního soudu v části výroku II, již bylo rozhodnuto o povinnosti žalované zaplatit částku 40 000 Kč, zrušil a v tomto rozsahu řízení zastavil (§ 222a odst. 1 o.s.ř.).
61. V části výroku II, již bylo žalované uloženo zaplatit žalobci dlužnou částku včetně zákonného úroku z prodlení, smluvního úroku ve výši 0,25 % ročně z částek uvedených ve výroku rozsudku a smluvní pokutu 200 000 Kč, odvolací soud rozsudek okresního soudu jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).
62. V části výroku II, již bylo žalované uloženo zaplatit žalobci nad rámec přiznaného smluvního úroku dalších 0,25 % ročně, odvolací soud rozsudek okresního soudu změnil (§ 220 odst. 1, písm. a/ o.s.ř.), a v tomto rozsahu žalobu zamítl. To s ohledem na skutečnost, že repo sazba České národní banky ke dni uzavření úvěrové smlouvy (tedy k datu 26. 2. 2021) činila 0,25 %, nikoliv okresním soudem nesprávně uvedených 0,5 %.

63. S ohledem na (byt' marginální) změnu rozsudku okresního soudu krajský soud nově rozhodl o nákladech za řízení před okresním soudem (§ 224 odst. 2 o.s.ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 3 o.s.ř.) a ve věci úspěšnému žalobci přiznal náklady řízení, které byly ostatně ve správné výši s přihlédnutím k počtu úkonů právní služby a příslušným ustanovením vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, přiznány již okresním soudem. Žalobce byl v řízení prakticky plně úspěšný, kdy dílčí zpětvzetí žaloby a následné částečné zastavení řízení bylo vyvoláno platbami žalované po podání důvodné žaloby a neúspěch žalobce ohledně rozdílu mezi smluvním úrokem 0,5 % a 0,25 % ročně je ve vztahu k předmětu řízení zjevně nepatrný. Předpoklady aplikace ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. jsou tak bez pochyb naplněny.
64. Náklady řízení je žalovaná povinna nahradit žalobci do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce (§ 160 odst. 1, § 149 odst. 1 o.s.ř.).
65. O nákladech odvolacího řízení krajský soud rozhodl podle ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. a v odvolacím řízení úspěšnému žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšné žalované. Náklady odvolacího řízení na straně žalobce jsou tvořeny odměnou za dva úkony právní služby advokáta žalobce po 14 900 Kč dle vyúčtování žalobce (§ 7 bod 6, § 8 odst. 1, § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů), a to za vyjádření k odvolání žalované a účast při jednání odvolacího soudu, k níž je nutno připočíst i dvě paušální náhrady hotových výdajů po 450 Kč (§ 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.), dvě půlhodiny za ztrátu času po 150 Kč (§ 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.), a cestovné osobním automobilem advokáta žalobce na trase Hradec Králové – Pardubice a zpět v celkové částce 523,80 Kč. K součtu uvedených částek je nutno připočíst i 21 % DPH (§ 137 odst. 3 o.s.ř.). Celkem tak náklady odvolacího řízení na straně žalobce činí 38 144 Kč (po zaokrouhlení).
66. Náklady řízení je žalovaná povinna nahradit žalobci ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce (§ 160 odst. 1, § 149 odst. 1 o.s.ř.).
67. Odvolací soud neshledal na straně žalované předpoklady pro uložení delší lhůty k plnění, než jaká plyne z ust. § 160 odst. 1 o.s.ř. (případně pro úhradu částek uložených k zaplacení po splátkách), což platí nejen pro samotnou dlužnou částku, ale i náklady za řízení před soudy obou stupňů. Předně nejde přehlédnout skutkové okolnosti věci, dlouhodobou snahu žalované vyhnout se své povinnosti vrátit poskytnuté finanční prostředky a pominout nelze ani výslovný nesouhlas žalobce s poskytnutím delší lhůty splatnosti (povolením splátek).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozsudku lze za podmínek uvedených v § 237 a § 238 o.s.ř. podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozsudku prostřednictvím okresního soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, k Nejvyššímu soudu ČR v Brně jako soudu dovolacímu. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o.s.ř.).

Pardubice 23. září 2026

JUDr. Jaroslav Chmelík, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted]